

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Kinn a határban.

Nemcsak a pacsirtát, engem is kicsisal a tavaszi napsugár a városból ki a határba. Összejárom ilyenkor a mezőt, dülőlútról dülőlútra ballagva. Föltűnik ilyenkor, hogy a dülőlút mesgyéje olyan girbe-görbe, mint a . . . Van erre jó paraszti hasonlat, csak hogy ha férfibeszed közben megjárja is, nem tűri a nyomdaföstéket. Ez a girbegörbeség pedig onnan támad, hogy az egyik szomszéd egy-két nyomnyival, arasztocskával kiljebb szántogatja a földjét, mint a másik. Ekézt azután az a jámbor dülőlút egyre szűkül, egyre keskenyedik és végtére is olyan keskeny lesz, hogy bizony két szembejövő szekér nem fér el egymás mellett.

Olyan széleken pedig, amelyek nem útra, hanem valamely közös területre dülnek, még sokkal vigabban járja a bele-beleszántás, a mesgye kiljebb tolása, úgy hogy bizony számottevő területeket idegenítettek el egyes gazdak a közös jószágból.

Hja, közös lónak turós a háta, a magyar embernek pedig szinte a véreben van, hogy évről-évre odább szereti tologatni a birtoka mesgyéjét. Ebben a közös jó (?) tulajdonságban azután alig van különbség úr és paraszt között: ebben a pontban nagyon sokan nem tisztelik a tulajdonjogot.

Midőn ezt szóvá tesszük, nem beszélünk valami új dolgról. Nem is először tesszük szóvá, hisz irtunk róla tíz évvel ezelőtt is, azóta is többször, nem egyszer szóba került a városháza tanácsstermében is, de eddig eredmény nélkül.

Pedig ezt a kérdést okvetlenül rendezni kell, mert ha tovább is ilyen szabadjára folyik a foglalgatás, hát egyszer csak oda jutnak gazdáink, hogy a határt táblákra osztó dülőlutak végképpen megsemmisülnek s akkor vajjon hol közlekednek?

Előbb-utóbb tehát ezt a csiklandós kérdést rendezni kell. Már pedig inkább előbb, mint utóbb, mert a halogatás az ügyet csak bonyolultabbá, nehezebbé és költségesebbé teszi.

A rendezés foladata az elüljáróság tiszte és kötelessége Gondoskodjék a megfelelő módokról a képviselőtestület és más hatóságok pedig álljanak szíves-lelekkel az elüljárók mellé, hogy ezt a nehéz munkát a jog és igazságnak megfelelően végezhessek.

*

A dülőlutakra más szempontból is föl hívjuk a figyelmet. Egyike-másika bizony nagyon rossz állapotban leledzik. A kerékcspas szertelen mély, maga az út gidres-gödrös, egyik zökkenő a másikat követi. Az sem válik az út javára, hogy egyik-másik gazda

megsokálja az út rosszását, a maga jószágából meghordja kövel, mivel a maga dülőlérésén, hogy javítsa rajta. Mivel azonban ez a javítás nem általános, hanem nagyon is részleges, hát az út igen egyenetlenné válik. Persze ez így nem emeli az út jószágát és járhatóságát. Mindez pedig megviseli az igavonó állatot s gyorsan tönkreteszi a szekeret.

Valami módját kell tehát ejteni, hogy a szántóföldek között elnyúló dülőlutakat is gondozzák, javítsák, hisz ez az egész gazdaközönségnek fontos érdeke.

Természetesen, ebben is a fonalat az elüljáróságnak kellene fölvennie, mert Sümege a közbirtokosság maig sem alakult meg.

Am ha az elüljáróságnak a város ügyeinek intézése is elég munkát és terhet ad, akkor alakítsák meg a közbirtokosságot és ennek tanácsát utasítsák, hogy ezeket a rendező munkálatokat haladéknél indítsa meg.

*

Kint bolyongva a határban, eszembe jutott egyik jó barátomnak az elbeszélése. Ez ott járt Mosony vármegyében, éppen a cseresnye érésének java idején. Feltűnt neki, hogy a cseresnyét és a meggyet tehervonatokszámra szállította a mosonmegyei németiség. Kérdezősködött:

Jancsi halála.

Nesztelenül nyitott be a szobába és félénken körül nézett. Az ócska vaskályhában éppen úgy pattogott a tűz, mind amikor ő eltávozott s a vörösen izzó hamúból tűzcsillagok villantak ki, mint az elektromos gépből a szikrák. A butorok ugyanabban a banális rendben sorakoztak egymás mellé, mint tavaly, az agyterítők mögött meg fehérre csillogott elő a párna, mint a szakadozott női bluzból a mesztelen, fehér test. Az ura a kanapén feküdt és aludt.

Az asszony leoldotta a kendőjét, előbb a melléről, aztán a fejéről s lassan a kanapéhoz ment. Csendesesen megfogta az ura vállát és szólt: Miklós! A férfi föl nézett; Hát te már megjöttél? kérdezte meglepetten.

— Hazajöttem — szólt az asszony.

A férfi valamit keresett. — Hát a gyerek hol van? — kérdezte.

Az asszony összerázkódott. Beesett arcán vérrózsák nyíltak ki hirtelen, úgy felelte: — Azt nem hoztam el.

— Miért?

Mintha leckét mondana, úgy darálta: — Hideg van. Csupa hó az egész vidék. És az a gyerek nyomorék. Kicsiny mankójával nem is tudott volna átázolni a havon. A szél is fúj. Ott hagytam még a Szendénénél. Volt még két forintom, azért tartja egy fél hónapig.

— Nem igaz. Nem volt két forintod. Az utolsó levedben meg is irtad, hogy az a pénz, ami a béredből megmaradt, a Szendénének kell. Hogy abból a Jancsi kosztját kell megfizetned. Mondd meg, hol a gyerek!

Most már fölállt a kanapéről és a kezével indulatosan hadonászott.

— Mindjárt megmondom, de előbb hadd fujjam ki magamat.

A férfi dühös lett.

— Addig itt le nem ülsz, amíg a kérdésemre nem feleltél. Mit csinál a Jancsi? Él-e, vagy . . .

— Meghalt. — Kimondta s úgy érezte hogy ezzel könnyítette a lelkén.

Hirtelen szélroham keletkezett, amelyből száguldott a kürtön keresztül s a kályhában eloltotta a tüzet. A hamúban lapangó szikrák tűzfolyammá dagadva rohantak a kályha falának, aztán kialudtak.

A vak sötétségben, amely most támadt, a férfi vadul tört a nőre: — Azt a gyereket te ölted meg. Igen, igen. Mindig utadban volt. Most már emlékszem rá . . . Amikor a házamba jöttél, mindjárt ezt a gyereket hánytad a szememre. Az első kérdésed is az volt: És most ezzel a nyomorékkal is nekem kel vesződnöm?

— Nem igaz.

— Te hazudsz! Addig nem nyugodtál, amíg el nem ütöd a háztól, pedig te még olyant se tudtál szülni nekem.

— Nem igaz, nem liztem el. Igaz, kvártélyba adtam, de a kosztját én fizettem. Aból a pénzből fizettem, amit a szolgálattal kerestem. Te annyit sem tudtál volna keresni neki.

— Hagytad volna inkább itthon, nálam. De meg különben sem erről van szó. Azt mondd meg, hová tetted a gyereket?

Az asszony erőltlenül rogyott le az egyik székre.

— Mikor kiléptem a szolgálattól, első dolgom az volt, hogy elhozom a kis Jancsit. Felvettem a béremet és elmentem a kis fiúért. A pénzt, ami nálam volt, a Szendénének kellett adnom a Jancsi kosztjáért, nekem annyi sem maradt, hogy vonatra ülhettem volna. Gyalog és éhen kellett a városból idáig bandukolnom. A fiúnak is. És én birtam is volna, de az a szegény kis nyomorék nem bírta. Pihenjék egy kicsit! mondta. Nem lehet, kis fiam, ha ránk sötétedik, nem találunk haza. Akkor aztán itt fagyunk meg a hideg, téli éjszakában. De a Jancsi nem tudott jönni. Fölvettem a hátamra és vittem, ameddig birtam. Aztán én sem birtam. Letettem a földre, mire a fiú leült a hóba. Én nógattam: Kelj föl, édesem, megfagysz ezen a hideg földön. De a Jancsi nem jött. Menj csak, anyám.

— Anyám?

— Igen, azt mondta: anyám. Menj csak anyám, egyedül és hagyd engemet itt meghalni. Te erős vagy, te kibírod az utat, én

— Hol terem ez a tömérdek gyümölcs?

— Kint a határban. — volt a felelet

Ezt a jó példát követhetnék a mi vidékünk gazdái is. Ők is beültethetnék, kivált szélesebb dűlőutak mesgyeit gyümölcseivel. Olyas fajtaival, ami a határban legjobban díszlik. Hogy a fa tönkretesz a gabona teraését, mert árnyékot vet rá, arra megfelelt a mosonmegyeyi gazda:

— Sokkal több jövedelmet hajt nekem az utak mellé ültetett gyümölcsfák, mint amennyi veszteségem van avval, hogy a fák árnyékában silányabb a gabonám.

Mert ez a veszteség végre is nem lehet sok, mert a fakat messze lehet egymástól ültetni, hely van elég, meg kis koronával lehet nevelni s így kevés árnyékot ad.

Vidékünkön is előfordul már, hogy az út mellé gyümölcsfákat ültetnek. Csakhogy ez nagyon is szörványos eset. Általánossá kell tenni. Akkor vidékünk is rengeteg gyümölcsöt produkál majd s nagy jövedelemre tesz szert.

Ezeket a tanácsokat adta nekem egy-két séta ott kint a határban. Leírtam. Követik-e: Tamás vagyok benne.

A reáliskola kirándulása Fiuméba.

Írta: Popovics M. Miklós.

A kultuszminiszterium 1906-ban kiadott egyik rendelete tanulmányi kirándulások tartására utasította a középiskolákat. E rendeletnek hódolva reáliskolánk a múlt hónapban 5 napos tanulmányi kirándulást tartott Fiumében, hogy az egyetlen magyar tengeri kikötőt, annak környékét s nevezetességeit tanulmányozza.

A tanulók számának csekélyisége ellenére is 22 tanuló vett részt a kirándulásban, Hollós Gyula és Popovics M. Miklós vezető tanárokon kívül Hollós Gyuláné, Bánfi Alajosné két

gyöngye vagyok. Nézd a karomat, csupa seb. Föltörte a mankó. Egy lépést sem tudok menni.

— És te ott hagytad?

— Olyan szépen könyörgött. Aztán meg úgy sem segíthetem már rajta, tovább cipelni nem tudtam. És mi rossz van abban, gondoltam, ha ott hagyom? A hideget csak eleintén érzi, később lassan-lassan megmelegedik a szive tája, kis angyalok muzsikálnak neki s a vidám muzsikaszó mellett fölrepül a menyországba.

— Nyomorult, hol van a Jancsi?

— Az égben.

A férfi tájtékozott a dühtől:

— Ne tréfálg! Mondd meg, hol hagytad el?

Az asszony megmondta.

— A fészalettől mintegy száz lépésnyire, tette hozzá.

— Bestia! — ordította Miklós s olyant lökött az asszonyon, hogy elterült a földön.

Gyorsan magára kapta a kabátját s rohant, hogy a fia holttestét fölkeresse. Az asszonyra vissza sem nézett.

A nagy, esetlen testű nő pedig fektött a földön, de megbánást nem érzett. Szent meggyőződése volt, hogy helyesen cselekedett, amikor a kis nyomorékot ott hagyta a hideg hóban. A jeges, fehér hóban, ahonnan angyalok viszik vidám muzsikaszó mellett az égbe.

Arra nagy volt a megdöbbenése, amikor lomképekkel játszó szeme előtt hirtelen föl-

leányával, valamint Horváth Mihály intézeti hiúkiató is csatlakozott a kirándulókhoz.

Kis karavánnal keltünk tehát útra, miután megelőzőleg heteken át ismerlettük tanítványainkkal a városokat, vidékeket, amelyeket megfogunk tekinteni. Különösen Fiumé történetét és fontosságát hazánk kereskedelmére nézve magyaráztuk behatóan, sőt egyes helyeket, a város egyes részleteit, épületeit, templomait képekben be is mutattuk. Nem hanyagolhattuk el ez alkalommal a geográfiai szempontokat sem. Miután a kiránduló ifjúság ilyenformán már itthon tájékozódást nyert a látandók felől, április 10-én d. e. fél 9-kor útra keltünk.

Mire kis csapatunkkal nagy szélben és szitáló esőben a pályaudvarra értünk, csakhamar elhelyezkedtünk a külön kocsiban, melyet Szentirmay Rezső állomásfőnök a legnagyobb előzékenységgel tartott tenn számunkra.

Keszthelyre érve a 68 percnyi várakozási időt a város megtekintésére fordítottuk s a balatonszentgyörgyi, valamint a somogyiszlói átszállások után este 9 órakor Zágrábba értünk. Itt másfél órai időt, mely rendelkezésünkre állott, egyrészt vacsorára, másrészt arra, használtuk fel, hogy az állomáshoz közel fekvő uccákat megnézzük.

E város minden tekintetben rohamosan fejlődő európai nagyváros benyomását kelti. Olcsó élelmészeti piaca, kitűnő ivóvíze, egészséges enyhe éghajlata, több alakulóban levő ipartelepe, a város olcsó s kényelmes közlekedési eszközei okozták azt, hogy Zágráb jelenleg 72.000 lakost számlál. Különösen szép számos sétánya és sok új épülete. A magyar államvasutak renaissance pályaháza előtt levő Ferenc József-tér jobb és baloldali palotáinak harmóniája s szimmetriája kevés városban látható.

Zágrárból, ahonnan este fél 11-kor indultunk el, majdnem Fiuméig mély állomba merült a hosszú út fáradalmaiban kimerült ifjúság, úgy hogy egyeseket csak a kiszálláskor keltettünk fel.

Réggel 6 óra 40 perckor Fiuméba, a magyart korona gyöngyéhez, a magyar külkereskedelem egyetlen tengeri emporiumához érkezünk. Ide hozott a szívünk, ide hoztuk tanítványainkat, hogy lássák, hogy a kis halászfalut miként alakította át a magyar szorgalom, a magyar munka hatalmas kikötővé, hogy a kavicsokból magyar verejték és fáradság árán miként lett drága kő. Tanulják meg, mire képes a kitartó munka, a fáradhatatlan erély, a céltudatos törekvés.

A pályaudvar mentén keletnek terebélyes platánfákkal beültetett Corzia Deák sétányon áthaladva a *Hotel de la Ville*-be értünk,

tárukt az ajtó s apró mankóival betapogott a kis Jancsi. A kis fiún most hosszú, fehér ing volt, mankója, amelyet gömbölyű, fehér karja alatt szorongatott, fölül bársonnyal volt bevonva, hogy föl ne horzsolja szinte átlátszó, selymes bőrét. A mankó alsó részén apró csillagok csillogtak:

— Anyám, utánad jöttem — köszöntött be nevetve a kis nyomorék.

— Te is engemet vádolsz? — kérdezte szomorúan az asszony.

— Nem, én nem vádolok.

Az asszony megörült: — Ugy-e, hogy nem én vagyok a halálosnak az okozója, hanem a nyomorúság. Igen a nyomorúság ismételte és örült, hogy megtalálta a helyes szavát. Hiszen ha gazdag volnék!

— Hintón jöttél volna értem, úgy-e, folytatta a gondolatot a fiú — és a hintó kék selyem párnáira ültetél volna. Aztán gyügyü! Haza.

— Úgy édesem, úgy.

— De az apám nagyon haragudott, amint engemet elhagytál? — kérdezte a fiú.

— Sőt durva is volt hozzám. Ő lökött úgy ide a földre, hogy most nem tudok fölkelni.

— Rosszul tette. Hiszen te nem is tettél rosszat velem. Nekem most sokkal jobb dolgom van. Az apám nem tudott olyan szépen muzsikálni, mint az angyalok, a mankómat sem párnázta olyan puhára, mint amilyen most.

hol megreggeliztünk s podgyászainkat elhelyeztük, azután a város megtekintésére indultunk.

A tágas és tisztá *Via del Corso*, a mészkövel burkolt főucca, széles cement gyalogjáróin új divatú 3—4 emeletes, minden cifraságtól ment érdekes házaival, nagyvárosias boltjaival, a város legélénkebb sétánya. E gyönyörű uccát régebben a tenger hajjai mosták, de idők multával kétszáz méternél szélesebb feltöltés egyik részén épült. Naplemente után rajokban tódul erre a belváros sáppadt arcú népe, a dohos uccákban lakó fáradt mesteremberek, — Fiume tisztjei s intelligenciája, hogy friss levegőt szívjának. A Corso közepe táján emelkedik a városi óratorony, melynek órája öt percenként előre ugró számokkal jelzi az időt.

E toronyban számos kőtáblára vésett fölirat szól a város történetének egy-egy nevezetesebb mozanatáról. Reánk részve legérdekesebb volt az a tábla, mely azt a helyet jelöli, ahonnan Fiumé város 1867-ben I. Ferenc József koronázási dombjához a maga maroknyi földjét küldte annak jeléül, hogy hazánkhoz tartozik.

A torony boltivezete alatt áthaladva egészen más világba, az ugynevezett Gomilába (Szemétdomb) érünk. Hamisítatlan jolasz város ez. Két igen hosszú, de igen keskeny és néhány rendkívül szűk kereszt síkatorból áll, ahova napfény és friss levegő be nem hatol. Mindenféle bűz érezhető itt, a virágok és narancsok illata, puha testű állatok, sült tengeri halak s mindenféle olajok szaga terheli meg a levegőt. A magas és piszkos házak szűk ablakaiból mindenféle rongyos vászonruha lóg, melyet miután a padlások lakásul szolgálnak, így száritanak. Szóval oly benyomást tesz ez az óváros az emberre, mintha a középkorból felejtették volna itt. Egy fölfelé vezető síkatorban Arko Romano nevű római kapura akadunk, ez Fiumének legrégebbi műemléke, amely a falnak kapuakata annak a falnak, mely hivatva volt a barbárok betörései ellen megvédeni a várost.

Megnéztük szent Jeromos templomát, amely től nem messze látjuk a plébánia templomát, mely külön álló négyszögletes harang tornyával egészen velencei jellegű. Kevéssel feljebb áll Fiume védőszertjeinek, Szent Vid és Modestusnak temploma, ez kivülről nem valami diszes, tornya sincs, csupán főbejáratának renaissance izlésű boltozata és kapuja vonja magára a néző figyelmét.

A hegynek vezető *Via del Municipio* legfelsőbb partján emelkedik a kormányzói palota hatalmas magyar trikolorjával. Remek épület ez, a magyar állami hatalom képviselője.

— Mert az apád is szegény. Hejh! Mikor engemet oda vitt a házába, akkor neki is volt ám mindene. Fényes butorai, cifra cselédsége. Akkor még a te kis mankódon is ott volt a puha bársony, meg selyem. Azaz, hogy akkor még nem kellett mankóval járnod. Ha valahová elvittünk, beleültettünk a kocsiba, amikor megérkeztünk, leszállt az inas és vitt az ölénben.

— És hova lett a pénzünk?

— Isten tudja! Szerencsétlen vállalkozások. Nagy veszteségek a börzén. A pénz pedig volt, nincs.

— Hiszen akkor neked nem is érdemes élned?

— Nem bizony. Amióta az apád munkás lett, én meg cseléd lettem, nyomorúságos napokat élek.

A fiúnak ötlete támadt:

— Tudod mit, anyám? Ne is maradj te itt. Inkább, gyere el velem az égbe. Majd megkérem az angyalokat, hogy neked is muzsikáljanak.

— Itt hagyjam az apádat?

Jancsi gondolkodott, de csakhamar megvolt a válasz:

— Hiszen már nem szeret úgysem. És nem is fog szeretni.

Az asszonynak szívébe dermedt a szomorú érzés.

— Igazad van, fiam. Megyek.

Valami fájdalmas bizsergést érzett a testében. Valaki megrugta. Erre föleszmélt.

lőjének terraszos parkosít...

A k... áll a leg... nádor fi... jékről... cadeák, karják...

A k... kénytele... nem aka... münkkel... is sietn... zia felé... óra 25... tunk.

A vá... tóságait... náljanak... izben is... hazai ir... ságnak... testület... az oszt... mégis c... és a ké...

Jogga... róság a... szegülni... Ez e... már egy... dulok s... a várm... elüljáró... rozatán... gedelme... jároság...

Az i... ója fény... tői már... na kab... ban sub... gyunk, ... Persz... fogadjá... Seprüre... ják, mi... nótaszó...

C... V...

Az u... dőbe po... és assz... hozta m...

Főle... legyen... dalkozv... egész t... fatáblái... csak ug... mint a... üvegpot... hogy e... tásánál... a kis h...

A fé... nőre:

— T... jas teki... halottn... mérem... pusztul...

Az a... lanul, e... ment a... vissza... dult:

— E... től dac... morusá...

lőjének méltó alkotása, mely 12.000 m²-nyi terraszosan rendezett és délszaki növényekkel parkosított területen áll.

A kormányzó palota szomszédságában áll a legmagyarabb kir. hercegnek, József nádor fiának kastélya. A világ minden tájáról hozott gyönyörű pálmák, fenyők, cincadeák, yuccák, draceneák, agavék stb. tarkarják el a kíváncsi szem elől.

A kastélynak és kertjének megtekintéséről kénytelenek voltunk lemondani, egyrészt mert nem akartuk az ott sétáló fenségeket kérelmünkkel háborgatni, másrészt pedig amúgy is sietnünk kellett, hogy a fél egy. or Abbazia felé induló hajóról le ne kessünk. Egy óra 25 perckor már a hajó fedélzetén voltunk.

(Folyt. követk.)

Forgács.

A vármegye utasította a közigazgatás hatóságait, hogy csakis magyar írószereket használjanak. A sümegi képviselőtestület két ízben is kimondotta, hogy a községében hazai írószereket kell használni. Az eljárásságnak a vármegye rendelete, a képviselőtestület határozata — Hekuba. Vigan járja az osztrák papiros, toll, ceruza stb. Hát az mégis csak vakmerőség, hogy a vármegye és a képviselőtestület határozata bliktri.

Joggal kérdezem: mi okon mer az eljárárság a felsőbb fórum intézkedéseinek ellene szegülni?

Ez ellen a bűnös makacsság ellen most már egyenesen a járás főszolgabírájához fordulok s tisztelettel kérem, szerezzen érvényt a vármegye határozatának s tanítsa meg az elüljáróságot arra, hogy a vármegye határozatának még oly *tekintélyes* testület is engedelmessé tartsa, mint a sümegi elüljáróság.

Az idén a cserebogarak valóságos inváziója fenyegeti a gazdákat. A főszereg hirdetői már a hét folyamán megjelentek. A barna kabátos fekete testű bogarak a félhomályban suhanva-röpködve hirdetik: — Itt vagyunk, megjöttünk.

Persze a gyerekek nagy örvevendéssel fogadják az esti szürkület röpködő hadait. Seprűre, lapátra meszelőre kapva lesik-várják, mikor csap alá egy egy bogár s nagy nótaszóval üdvözlők:

*Csim-csom cserebók,
Van-e tejed eladó?*

Az ura érkezett vissza s nagy barna kenderbe pólyálva hozott valamit. Hogy mit, azt az asszony könnyen kitalálta. A gyermeket hozta meg, a kis Jancsika holttestét.

Főlelkedett, hogy az urának segítségére legyen. Előbb az ablakot nyitotta ki és csodálkozva látta, hogyan aranyozza be azt az egész tájat a nap. S a hogy az ablak nagy fatábláit föltepi, a kicsiny hideg szobába is csak úgy hullanak be a csillogó sugarak, mint ahogy hullik üvegszilán keresztül az üvegpör. Most az urához megy az asszony, hogy ennek a barna csomagnak a fölbonításánál ott legyen. Akarja látni, milyen is az a kis halott.

A férfi azonban vad haraggal támadt a nőre:

— Te még mindig itt vagy! — üvölti. Aljas tekintetteddel akarod beszennyezni ennek a halottnak tiszta arcát? Hát van benned szemérem? Takarodjál előlem, mert ha nem pusztulsz rögtön, kiruglak!

Az asszony most már kiegyenesedett. Szótlanul, de azér. kevélyen hátraszegett fejjel ment az ajtó felé, hogy ebbe a házba többé vissza se térjen. Az ajtóból mégis visszafordult:

— Engemet tisztel el? — kérdezte a férjétől dacosan, kihívóan. Bolond ember. A nyomoruságot kellett volna elűznöd!

Kálnoki Lajos.

*Van bizony fekete.
Török János a neve.*

Mostanában új cserebogár nóta is támadt a gyerekek ajkán:

*Cserebogár mikor lesz nyár?
Majdha a lány meztelűb jár.*

A gyerekeknek hát nagy multság a cserebogár-járás.

De a gazdaközönségre annál nagyobb csapás. Pusztítsuk tehát teljes erővel a bogarakat, amelyek ilyen invázió alkalmával oly sok kárt okoznak szőlőkben, kertekben, mezőkön.

Bárd.

H I R K E K.

— **Személyi hir.** *Leszky Gyúla*, a képviselőház háznagya, *Szász József* országgyűlési képviselő, *Árpay Lajos*, vármegyénk alispánja, *Ódor Géza* pénzügyigazgató és *Bosnyák Géza*, a megyei függetlenségi párt elnöke tegnap *Eitner* Zsigmond képviselőnk nevenapjára Sümegre érkeztek.

— **Megyei közgyűlés.** A vármegye törvényhatósági bizottsága május havi közgyűlését május 11-én 10 órakor a vármegye-háza gyűléstermében tartja. A tárgyak sorozata 211 pont. Ebből közülük a következő pontokat. A balatonfüredi járásban megüresedett szolgabírói állásnak választás utján leendő betöltése. — Hertelendy Ferenc lemondása és a Deák Mihály volt bizottsági tag elhalálása következtében megüresedett közigazgatási bizottsági tagsági helyek betöltése. — Sümeg község legelvási szabályrendelete. — Sümeg község képviselőtestületének a községi ovó államosítása tárgyában hozott határozata. — Sümeg nagyközség képviselőtestületének a 30 filléres tanítói nyugdíjintézet járandóság befizetésének elvállalása tárgyában hozott határozata. — Gyömrő község képviselőtestületének a Tárányi Ferenc tulajdonát képező és Gyömrő községhez csatolt Nyírlak pusztá állami adója után Sümeg községhez befizetett és Sümeg község által Gyömrő községnek visszatéríteti 570 K 17 f községi adónak az iskola építési költségek részben való fedezésére leendő fordítása tárgyában hozott határozata. — Csabrendek, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Gyömrő, Hany, Hetyefő, Kisvásárhely, Medgyes, Megyer, Szóc, Óhid, Szalapa, Nyírad, Ukk, Zalaerdőd, Zalamihályfa községek pótdadó törlése.

— **A tornafelügyelő Sümegen.** *Bély Mihály* tornafelügyelő április 27-én Sümegen volt s megzemléte az állami reáliskola tanulóinak tornaszatát. A katonai pontossággal és nagy ügyességgel végzett különféle gyakorlatok bizonyára teljes meglegedését vívták ki. Látogatásának azonban fontosabb célja is volt. Apponyi gróf kultuszminiszter a középiskolákba bevezeti az új svéd tornarendszert. Ennek tanulmányozása végett Bély kint volt Svédországban s most az iskolákban ismerteti az új rendszert. Ennek célja, hogy nem csupán az izmokat, hanem a test belső szerveit: a tüdőt, szívet, gyomrot stb. is erősíti.

— **Az állami népiskola építésének árlejtése.** A sümegi állami elemi népiskola építésére április 27-iki határidővel pályázatot hirdettek. E napon d. e. 10 órakor *Lukonich* Gábor dr. elnök vezetésével összeült az államosító bizottság. A gyűlésen *Ruzsicska* Kálmán tanfelügyelő, *Puskás* Kálmán mérnök mint az államépítészeti hivatal kiküldöttje és *Hartl* István járási számvevő is részt vett, akiket az elnök szívesen üdvözölt. Az építésre összesen 7 ajánlat érkezett, ezeket az elnök a beérkezés sorrendje szerint terjesztette elő:

1. *Hirsch* és *Frank* (Budapest) kályhákra. Ajánlja a *Meidinger*-féle kályhák helyett a saját rendszerű perpetum kályhát 4940 K-ért.

2. *Koch* Jenő kályhagyáros (Budapest) csakis a kályhákra 2100 K.

3. *Szente Lajos* építőmester (Szombathely). Ajánlata 163.600 K, bánatpénz 8800 K.

4. *Kopfensteiner Dénes* építőmester (Szombathely). Ajánlata 159.826 K 51 f, bánatpénz 9000 K.

5. *Fuchs* és *Gross* építővállalkozók (Zalaegerszeg). 158.151 K 68 f. Bánatpénz 7900 K.

6. *Morandini Tamás* építőmester (Zalaegerszeg). Ajánlata 153.481 K 66 f. Bánatpénz 8700 K.

Ezek áttekintése után a költségvetéseket a járási számvevőnek adta át a bizottság, aki ajánlkozott, hogy 4 nap alatt átszámítja ezeket. *Szente* és *Kopfensteiner* látva, hogy ajánlatuk *Morandini* ajánlatánál jóval drágább, a bánatpénzt visszakérte. A *Morandini*-féle tervek másolataiért 140 K díjat *Garai Benő* irodatisztnek kiutalta.

A bizottság május 2-án folytatta gyűlését.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvének fölolvásása után *Lukonich Gábor* dr. elnök jelentette, hogy a járási számvevő *Morandini Tamás* költségvetésében 23.364 K-ra rugó tévedést állapított meg, evvel végösszege még emelkedik. Tudatta, hogy *Kopfensteiner Dénes* e tévedésről értesült s mivel csakis a nagy különbözet miatt vonta vissza bánatpénzét, kéri, hogy ajánlatát a bizottság újra vegye tárgyalás alá. A bizottság a kérelmet okainál fogva teljesítette. *Eitner* Zsigmond alapos fölhasználására a bizottság kimondotta, hogy az egységárraktól eltekintve, csakis átalány összegért adja ki az építést s erre nézve az ajánlkozótól nyilatkozatot vett. *Puskás* mérnök tudatta, hogy a miniszter rendelete szerint hármát ajánl a bizottság, akik közül a képviselőtestület választ. Erre a bizottság kimondotta, hogy *Morandini Tamást*, *Fuchs* és *Gross* társas vállalkozókat és *Kopfensteiner Dénest* ajánlja, *Morandini* azonban sürgősen megkérdezi, a végösszegül ajánlott 153.481 K 66 f. összeggel hajlandó-e az ajánlatot föntartani. A jegyzőkönyv megszövegezése után a gyűlés véget ért.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselőtestülete ma vasárnap fél 11-kor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyai: 1) A III. oszt. ker. adótárgyalásra két bizalmi férfi küldése. 2) Az állami elemi iskola építésére vonatkozó tervek és költségvetés bemutatása. 3) *Fonyó Péter* település iránti kérelme. 4) *Indítványok*.

— **A tűzoltók gyűlése.** A sümegi önk. tűzoltó egyesület választmánya április 26-án gyűlést tartott, ezt az elnökök távollétében *Krisztinkovich József* főparancsnok vezette. A ruhapénztár megvizsgálására *Bánfi* Alajost és *Bricht* Viktort kérte meg a gyűlés. Az évi rendes közgyűlést május 10-ére tűzték ki.

— **Pénzüntézeteki tisztviselők országos kongresszusa.** A Dunántúli pénzüntézeteki tisztviselők egyesülete az összes magyar pénzüntézeteki tisztviselők bevonásával 1908 június 7. és 8-án Budapesten, az új városháza nagytermében országos kongresszust tart. A kongresszus tagjai lehetnek: a) magyar szent korona országainak területén bejegyzett részvénytársulati és szövetségzeti pénzüntézeteki tisztviselői; b) a magyar szent korona országainak területén kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályok alapján működő pénzüntézeteki tisztviselőegyesületek igazolt kiküldötteik útján; c) a pénzüntézeteki tisztviselők szociális törekvéseit pártoló egyéb egyének, ha a b) pontban megjelölt egyesület vezetőségének tagjai; d) a pénzüntézeteki igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai. Akik a kongresszuson részvételüket 1908 május 15-ig a kongresszus előkészítőirodájának írásban bejelentik s a szükséges igazolványt az alant megjelölt díj befizetése ellenében kiváltják. A b) pontban megjelölt egyesületek a kongresszuson való képviselőiükkel annyi tagjukat bízhatják meg, ahányszor 20 K részvételi díjat fizetnek. E kiküldöttek nevei a megtörténő bejelentéssel egyidejűleg a kongresszus előkészítőirodájának szintén tudtára adandók. A kongresszuson való részvétel díjai az a), c) és d) pontban megjelöltek részére személyenként 5 K, a b) pontban megjelölt egyesületek részére 1907 december 31-ig taglétszámuk szerint számítva minden 50 tag után 20 korona, de legalább 20 korona. A kongresszuson való részvétel díjai a kongresszus költségeinek

fedezésére szolgálnak. Önkéntes hozzájárulások elfogadhatók. A kongresszus költségeinek elszámolása után maradó felesleg a Dunántúli pénzügyi tisztviselők egyesületének internátus alapját szaporítja.

— **Táncmulatság.** A csehi ifjúsági egyesület május 10-án a régi iskola helyiségében zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté délután fél 5 kor. Belépő-díj személyenként 40 fillér. Felülfizetéseket hiilapilag nyugtáznak. A bevételiől fennmaradó fölösleget az egyesület könyvtárának gyarapítására fordítják.

— **A szombathelyi tifusz.** Szombathelyen a tifusz járványa egyenlő erővel uralkodik. A betegség esetei egyforma tempóval szaporodnak s a hivatalosan bejelentett esetek száma meghaladja a 400-at. A baj a Szombathely körüli községek többjében is szörványosan fellépett. Magában a városban nagy a rémület, egészen csöndes, kihaltnak látszó, a forgalom a minimumra csökkent. Sokan elmenekültek a betegség elől a városból. Többen Zala egyik-másik községbe igyekeztek. Ezek hatóságai azonban okos óvatosságból intézkedéseket tettek, hogy a bajt az illetők be ne hurcolják. Sümegre is több szombathelyi lakos érkezett s tartózkodott több napon át. Azt hisszük, jön még több is, többször is. Hát Sümegben is kell valami ovóintézkedést tenni a baj becipelese ellen. A legkevesebb, amit a hatóság megtegyen, hogy az illetők csakis orvosi bizonyítvánnyal térhessenek a városba.

— **A zalaegerszegi ügyvédi kamara** tisztújító közgyűlésén a választások eredménye a következő: Elnök Cinder István dr. Zalaegerszeg. Elnökhelyettes Hertelendy Béla Nagykanizsa. Titkár Boschán Gyula Zalaegerszeg. Ügyész Hajós Ignác dr. Zalaegerszeg. Pénztáros Szigethy Elemér dr. Zalaegerszeg. **Választmányi rendes tagok:** Grünwald Samu dr. Zalaegerszeg. Haidecker Károly dr. Kaposvár. Isoó Ferenc Alsólendva. Jámbor Márton dr. Zalaegerszeg. Obersohn Mór dr. Zalaegerszeg. Sebestyén Lajos Nagykanizsa. Thassy Kristóf Zalaegerszeg. **Választmányi pótagok:** Berger Béla dr. Zalaegerszeg. Hajós Mihály Alsólendva. Jakabfi János dr. Zalaegerszeg. Surgóth Miksa Sümeg.

— **Népesedés.** Sümegben az anyakönyvek adatai szerint az év első 4 hónapjában született 55 egyén, meghalt 47. Házasságra 25 pár lépett.

— **T. Sz. — M. V. E.** Zalaegerszegen is. Keszthelyen is megalakult a magyar védő egyesület. Akkortájt, mikor a sümegi. De életjelt nem adtak magukról. A megyei egyesület elnöke, Batthyány Pál gróf most életre keltette ez egyesületeket is. A zalaegerszegi kézimunka kiállításal kezd meg működését. Ennek kapcsán megemlíjük, hogy a sümegi háziipari tanfolyam résztvevői szorgalmasan készülnek a kiállításra, amelyet e hó 24-én, Ramassetter szobrának leleplezése alkalmára rendeznek. Kár, hogy a budapestre készített, remekbe illő munkákat már nem lehet kiállítani.

— **A vármegye népesedése.** Az alispán jelentése szerint az év I. negyedében a vármegye népesedése a következő volt: a balatonfüredi járásban szül. 103, megh. 75, szaporodás 28, a tapolcaiban szül. 344, meghalt 404, szaporodás 40, a sümegiben szül. 227, megh. 193, szaporodás 34, a zala-szentgrótiiban szül. 222, megh. 151, szaporodás 71, a keszthelyiben szül. 273, megh. 191, szaporodás 82, a nagykanizsaiban szül. 313, megh. 296 szaporodás 44, a pacsiban szül. 274, megh. 191, szaporodás 83, a zalaegerszegiben szül. 382, meghalt 211, szaporodás 171, a novaiban szül. 237, megh. 153, szaporodás 84, az alsólendvaiban szül. 402, megh. 288, szaporodás 114, a letenyiben szül. 298, megh. 167, szaporodás 121, a perlakiban szül. 419, megh. 324, szaporodás 95, a csáktornyáiban szül. 513, megh. 361, szaporodás 152, a Zalaegerszeg r. t. városban szül. 90, megh. 23, szaporodás 67, Nagykanizsa r. t. városban szül. 243, megh. 213, szaporodás 30. Összesen: szül. 4340, megh. 3114, szaporodás 1229.

— **A madarak és fák napja.** A sümegi állami elemi népiskola a madarak és fák napját kedvező idő esetén holnap, hétfőn reggel a fél 8 órai mise után tartja. Kivonulnak a harasztra, ott a tavali helyen folytatják a fák ültetését. Az ültetést szavaltókból és dalokból álló finnek előzi meg. A közönség szíves figyelmébe ajánljuk az ünnepet.

— **Hajómenetrend a Balatonon.** A Balaton-tavi Gőzhajó zási Részvénytársaság május hó 1-től 31-ig Boglár—Révfülp Badacsony és vissza a következő menetrend léptette életbe: Bogláról Révfülpre indul naponként délben 12 óra 15 perckor és este 7 óra 15 perckor. Révfülpről Badacsonyra indul délben 12 óra 30 perckor és este 7 óra 25 perckor. Badacsonyból Révfülpre indul délután 4 óra 30 perckor. Révfülpről Boglárra indul délelőtt 9 óra 40 perckor és délután 5 óra 45 perckor. E hajóknak a déli vasut Boglár állomásától a Budapest és Nagykanizsa felé induló vonatokhoz csatlakozása van.

— **Bezárt iskola.** Zalaegerszegen anynyira elhatalmasodott a kanyaró, hogy az elemi és a polg. leányiskolát bezárták.

— **Ügyvédi iroda áthelyezése.** Kaszay Győző dr. helybeli ügyvéd irodáját május 1-től a Szakmáry-féle sarokházából a szomszédba, a volt Fürst János dr. féle irodába helyezte át.

— **Kiss szerencséje nagy!** Miért legnépszerűbb e 3 szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházában, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyökkel nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy fő-elárúsító helye. Huzás már május 21-én! Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és társa bankházában, (IV. Kossuth Lajos uca) 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencséje nagy!

— **A munkás biztosító pénztár.** A zalaegerszegi kerületi munkásbiztosító pénztár kibocsátotta 1907. második feléről zárómérlegét. E szerint a pénztárnak 3954 tagja volt. Ebből Sümegre esik 76 inas, 413 segéd és 1 nő, összesen 550. A félévi forgalom 44.061 K 56 fillér volt.

— **Ebadó.** Az elljáróság fölhívja az ebek gazdáit, hogy június 15-ig kutyájukat jelentsék be, hogy lajstromba vétessenek. A luxus kutyák után 2, a többi után 1 korona az ebadó. Julius 20-ika, vagyis a kivetés meg-történte után elhullott vagy agyonlőtt kutyák után az ebadó törlesztés nem engedélyezik.

— **Angolosan.** Egy angol telerszállító hajón történt az eset. A hajón volt patika, de nem volt doktor. A doktort egy könyvecské helyettesítette, amelyben le volt írva, hogy valamely betegség miben nyilvánul s hogy az ilyen módon megállapított betegség ellen a megszámozott orvosságos üvegek közül melyikből kell adni a betegnek medicinát. A nyílt tengeren járt a hajó, mikor az egyik matróz *maródi* jelentett. A kapitány rögtön kivallatta: mije fáj, hol fáj és a matróz felelete teljesen rávallott arra a betegsége, amely ellen a könyvecské a *kilenc*es számú üvegben lévő orvosságot rendelte. Csakhogy a kilencs számú üveg — *üres volt*. A kapitány azonban nem azért volt hajóskapitány, és nem azért volt angol, hogy elveszítse a hidegvérét és ne tudjon segíteni magán, ha bajba kerül.

— **Sebaj,** — mondotta nyugodtan — *öt meg négy az kilenc.* Ide csak azzal az *ötös* számú flaskóval, meg a *négyessel*.

Mind a kettőből egyformán töltött egy pohárba, azután rákiállt a matrózra:

— *Itt van! Idd meg!*

A matróz behunyta a szemét és lenyelte a folyadékot.

Másnapra már kutyabaja se volt.

— **Régi írásokból.** Somogy megyében 1798-ban a hóhér fizetése ez volt: 200 forint, 12 öl fa, 18 font gyertya; eleven megégetés, fejezés, akasztás: 9⁰ forint; lefe-

jezés után elégetés: 18 forint; vesszőzés, bélyegzés: 3--3 forint.

A pestvárosi hóhér 1849-ig Pest megye szegődményesei közt 43 forint évi bérrel szerepelt. Midőn az utolsó nyugtát erről a 43 forintról az öreg J. kancellista magyarul a született német hóhér számára megírta, emez így szólt:

— *Köszönöm, majd megiszom.*
Csak íartsa meg szolgálatát másnak, ne nekem — felelt az öreg hivatalnok.

— **Elvállalok** bármilyen női feladatok varrását, úgy házaknál varrást, mint lakásomon. Horváth Erzsébet, Árpád-ucca 148.

— **Tanoncnak** egy jó családból való, 2-3 középiskolai osztályt végzett fiú lapunk nyomdájában felvétetik.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Vasuti menetrend.

Érvényes május 1-től.

Ukk felé indul:

D. e. 5 ó. 48, 10 ó. 34, d. u. 2 ó. 41, és 6 ó. 15 perckor.

Tapolca felé indul:

D. e. 8 ó. 33, d. u. 12 ó. 19, 4 ó. 19 és e-ti 8 ó. 5 perckor.

Válasz

mindazon támadásokra, melyek az impregnált és szelektionált (valogatott) takarmány répamagra (osilag vedjegygyel) vonatkoznak.

Mindédeig hallgattuk azokról a rendszeresen folytatott támadásokról és gyanúsításokról, melyek szóban és írásban érintették a nagytekintélyű Mautner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő céget Budapestben.

De miután a »Magyar Mezőgazdák Szövetkezete« lapjának legutolsó számában a »Jaensch« nevet is említte, ezennel a következőket jelentjük ki a nyilvánosság előtt:

1. Minden egyes há. csilagjegyű vedjegygyel és eredeti ölmazárral ellátott takarmány répamag, melyet a Mautner Ödön cégnek szállítottunk, **tenyleg impregnálva is lett.** — **NEM IGAZ** tehát, ha Rázso tanár ur vagy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete lapjának szerkesztősége ennek ellenkezőjét állítják.

2. Minden egyes há. takarmány répamag, melyet a mi ö. sz. számmal a Mautner Ödön cégnek szállítottunk, teljesen kifejtett nehéz, eredeti jelleggel bíró anyarépítő szarmazik, melyet táptérték tartalmára nézve laboratóriumunkban **egyenként megvizsgáltuk.** **NEM IGAZ** tehát, ha Rázso tanár ur vagy a »Magyar Mezőgazdák Szövetkezete« vezetőisége ennek az ellenkezőjét állítják.

3. Sohasem kértük a »Német Gazdasági Egyesület«-et, hogy tenyésztésüket a magtenyésztési törzskönyvbe beiktassák. **NEM IGAZ** tehát, ha ezt bármely oldalról is állítják. — Az az állítás **NEM IGAZ**, hogy répamag tenyésztésünk bevezetésére vonatkozó kérelmünket a »Német Gazdasági Egyesület« bíráló bizottsága visszautasította volna, mert ezirat sohasem fojyamadunk.

4. **IGAZ AZONBAN** az, hogy minden nagyobb szolid tényező német cég az anyanövény kiválasztása által igyekezik termékeit megjavítani, — hogy velük együtt létezik sok magtenyésztő, ki a **laboratóriumában való egyenkénti vizsgálat** a takarmányrépa minőségét javítja, ami nem tévesztendő össze azzal a szokásos szemmérték után való valogatással, melyet minden gazda egyedül is eszközölhet. Ezen eljárás természetesen össze sem hasonlítható és elenyésző értékkel bíró a vegyi vizsgálat alapján kiválasztott anyarépítőkkal szemben.

5. **IGAZ VÉGÜL**, hogy nincs oly szolid német takarmányrépa magtermelő, ki szelektionált (valogatott) anyarépítő szarmazó eredeti magvait olcsóbb áron becsátaná forgalomba, mint mi.

Az igen tisztelt gazdaközönség eléggé intelligens, hogy a mi nyilatkozatunkból levonja azt a következtetést, hogy mely indító okokra vezendő vissza az a hájsza, melyet ami szelektionált (valogatott) anyarépítő tenyésztett impregnált takarmányrépamagunk ellen indítottak, s e hájszának fővonásában ne lásson mást, mint gyűlöletet és irigységtől fakadó gyanúsításokat.

Ha nálunk terjesztenek **ebhez hasonló irigy valótlan állításokat**, az illetők ellen megindítják a büntető eljárást.

A-chersleben, 1908. április hó.

Gustav Jaensch & Co.

magtermelési részvénytársaság.

Szükségletelneket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üveg-áru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztalos. Széchenyi-u.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-utca

DARNAY KALMÁN vas- és fűszerkereskedő Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó u.

GRÜNFELD J. úri szabó üzlete és kész férfi ruharaktár, Sümegen.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász Kossuth Lajos-ucca.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454. sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős Mihályfai-ucca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC süti üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

LÖWY NŐVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc-ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruház. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és lisztkereskedő Deák Ferenc-ucca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sírkőraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötője. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.

SKALÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SZIJÁRTÓ GYORGY templom-, szoba- és dímfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Arany-bárány-choz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-féle ház.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruh raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdonos. Gabonacsere.

Gyerekek, menjete haza!

A mama odaadja köpenyeket és azonkívül mindnyájatoknak öt Fay-féle valódi Sodener Minerál-pasztillát, mert fel vagytok hevülve a játéktól és Sodener nélkül meghűltök. Tini máris köhög, mert tegnap elfelejtette az iskolába vele vinni a Sodener-t. A Fay-féle valódi Sodener a gyermeki szervezet valódi jótévedője. A Fay-féle Sodener ára dobozonként 1-25 K és kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában.

Főügynökség

Magyarország és Ausztriára:

W. Th. Guntzert, Wien, IV., Grosse Neugasse 27.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátthatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

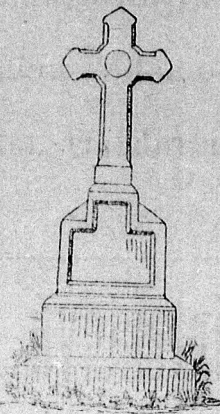
kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban árusít

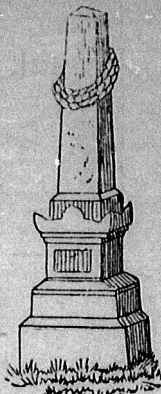
Würzburger Jakob, Sümeg.

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegen.

Dús választék mindenféle sírköbön. Ugymint: márvány, gránit, szienit, labrador és porfirból. Síremlékeket, uti kereszteteket, szentháromság szobrokat, épület- és minden egyéb e szakmába vágó munkákat és javításokat jutányos áron elvállal és izléses kivitelben készít.

Mindennemű

nyomtatványokat

jutányos áron és izléses kivitelben készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája Sümegen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elfogadtatnak.

Márkus Salamon Fia cég áruháza

Sümege, Kossuth Lajos ucca.

Nagy választék magyar gyártású sirkoszorukban.

Nagy választék magyar gyártású sirkoszorukban.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát a tavaszi és nyári idényre: legújabb és legdivatosabb ruhakelmékből, gyapju, pamut, delin, battist, blouzkelmékből, vásznak, paplanok, ingek, nyakkendők, gallérok és kézelőkből. Nyaktűk, ing- és kézelőgombok.

Ágy- és asztalterítők, szőnyegek, függönyök a legjutányosabb árakon.

A nagyérdemű hölgyközönség kivanságának megfelelően, egyes ruháknak és blouzoknak való legfinomabb kelmékből, selymekből dúsválasztéku raktárt tartok.

Sétabotok. Hazai gyártmányú eső- és napernyők.

Hirdetmény.

A zalaszegvári közbirtokosság tulajdonát képező vendéglő 1908 évi május hó 10-én délelőtt a zalaszegvári község házában a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

A zalaszegvári közbirtokosság.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalygtörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen kéjlen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hatyógyógyosztár által Majna-Frankfurt.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; tüvegben - .30, -.60, 1. - és 2 koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen tüvegekben - .40, -.80, 1.20, 2.60 és 5,- koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

Kapható Sümege: Márkus Salamon Fia, Beretzky-Gyula és Darnay Kálmán kereskedésében.

Hirdetéseket

jutányos árakon felvesz a kiadóhivatal.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály húzása 1908. május hó 21 és 23-án tartatik meg. A húzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a húzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1908. évi április hó 26-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
LUKÁCS. HAZAY.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümege.